

ויחי ח"כ שיחה ב'

העלאת יעקב לא"י היה שלב חדש בגלות, ולכן לוי ויוסף שלמעלה מהגלות לא נשאו את ארונו. אך "מנשה (בחי' יוסף שלמעלה מהגלות) ואפרים (בחי' לוי שנמצא בגלות אך מהפך אותה) יהיו תחתיהם" - כדי להשפיע על בני"ה הנמצאים בגלות.

על הפסוק (נ, יג) "וישאו אותו בניו" מבאר רש"י שיעקב אמר: "לוי לא ישא שהוא עתיד לשאת את הארון ויוסף לא ישא שהוא מלך מנשה ואפרים יהיו תחתיהם".

וצריך להבין הרי יעקב אמר ליוסף "ונשאתני ממצרים", וא"כ איך שייך לומר שיוסף לא ישא? ומדוע לא יזכה לוי למצות נשיאת הארון רק משום שבעבור ארבע דורות ישאו בניו את הארון?

והביאור: כל זמן שיעקב הי' במצרים לא התחיל השעבוד, וא"כ נשיאת ארון יעקב לארץ ישראל הוא עוד שלב בגלות. וזהו שיוסף ולוי לא ישאו את הארון, כי יוסף ולוי היו למעלה מהגלות, דיוסף הי' השליט על מצרים, והשעבוד לא התחיל עד לאחר פטירת לוי.

אך אעפ"כ נשאו מנשה ואפרים את הארון תחתיהם. ויובן בהקדים, שגם שבט לוי - אף שלא היו משועבדים מ"מ - קיבלו את העליה שעל ידי גלות מצרים, כי הם היו חלק מבני ישראל שנשתעבדו, ורק שחלקם בשעבוד הי' לפעול שבני ישראל לא ישקעו ב"ערות הארץ" אלא אדרבא יזכו לעלי' ע"י השעבוד. וזהו שמנשה ואפרים נשאו את הארון תחתיהם, כי לוי ויוסף היו צריכים להשפיע על שאר בני ישראל ולכן גם הם נשאו על ידי שליח.

והנה, החילוק בין יוסף ללוי הוא שיוסף הי' למעלה מהגלות, משא"כ לוי שהי' במצרים בעת השעבוד ומ"מ לא נשתעבד ואדרבא השפיע על בני"ה - שזהו"ע הפיכת מצרים. וזהו שמנשה ואפרים היו תחתיהם, דמנשה (שהי' תחת יוסף) הו"ע הזכירה שנמצא במקום שמשכיח אותו את בית אביו, וממילא מעורר אותו להיות למעלה מהגלות. ואפרים (שהי' תחת לוי) הוא על שם "כי הפרני אלוקים בארץ עניי" שהו"ע הפיכת מצרים.